

Klimat- och näringslivsdepartementet
Energi- och näringsministern

Till riksdagen

Svar på fråga 2025/26:305 av Rickard Nordin (C)
Påverkan på pris och totalförsvarsintressen vid Vattenfalls
försäljning av fjärrvärmeverksamheten

Rickard Nordin har frågat mig hur jag och regeringen avser säkerställa att en eventuell försäljning av Vattenfalls fjärrvärmeverksamhet inte äventyrar totalförsvarets intressen och vilka åtgärder jag och regeringen avser vidta för att skydda kunderna från ökade kostnader till följd av försäljningen.

Fjärrvärme utgör en viktig del av det svenska energisystemet och har, som Rickard Nordin mycket riktigt lyfter fram, betydelse för civil beredskap och totalförsvar. En fungerande värmeförsörjning är central för att ett samhälle ska fungera även vid höjd beredskap och ytterst krig. Ukrainas erfarenheter från Rysslands fullskaliga invasion visar tydligt vilken typ av påfrestning energiförsörjningen kan utsättas för och hur det drabbar samhället. Regeringen satsar på bred front för att stärka det civila försvaret, varav energiförsörjning är ett av de särskilt prioriterade områdena.

Den 4 mars 2025 meddelade Vattenfall att bolaget påbörjar en process för att utvärdera ägandet av sin fjärrvärme. I kommunikationen har Vattenfall samtidigt klargjort att de kommer fortsätta arbeta hårt för att erbjuda fjärrvärme som en konkurrenskraftig, trygg och hållbar energilösning för sina kunder. Något beslut om försäljning har inte fattats.

Enligt statens ägarpolicy ska bolag med statligt ägande agera affärsmässigt, hållbart och föredömligt på ett sätt som upprätthåller allmänhetens förtroende. I ägarpolicyn förtydligas regeringens höga förväntningar på att bolagens affärsverksamhet bedrivs föredömligt i enlighet med sju övergripande principer. En av principerna anger att bolag med statligt ägande präglas av säkerhetsmedvetenhet och bidrar till landets beredskap för kris och krig.

Sedan den 1 december 2023 gäller lagen (2023:560) om granskning av utländska direktinvesteringar. MSB:s föreskrifter inkluderar där fjärrvärme som en sådan verksamhet. Inspektionen för strategiska produkter (ISP) kan godkänna, villkora eller förbjuda ett förvärv. Systemet är ett centralt verktyg för att säkerställa att skyddsvärd och samhällsviktig verksamhet inte hamnar under inflytande av aktörer som kan skada svenska säkerhetsintressen.

När det gäller åtgärder för att skydda fjärrvärmekunderna från ökade priser så gav regeringen, i mars 2024,

Energimarknadsinspektionen i uppdrag att analysera behovet av ett förstärkt kundskydd på fjärrvärmemarknaden. Syftet var att säkra en transparent prissättning, minska risken för oförutsedda prishöjningar och garantera fjärrvärmekundernas rättigheter. Uppdraget slutredovisades den 10 december 2025.

Energimarknadsinspektionen föreslår bland annat att en ny oberoende tvistlösningsfunktion ska införas som ska kunna pröva prisernas skälighet utanför domstol, en transparensplattform för ökad insyn i fjärrvärmeverksamheten, en årlig fjärrvärmerapport samt ett utökat informationsansvar om kundernas rättigheter. Regeringen analyserar nu dessa förslag.

Stockholm den 17 december 2025

Ebba Busch